

CZU 027.7:050

**BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ
ÎN PAGINILE ZIARULUI „VOCEA BĂLȚULUI” (1991-2011)**

UNIVERSITY LIBRARY IN THE PAGES OF THE NEWSPAPER
„VOCEA BĂLȚULUI” (1991-2011)

Svetlana CECAN, Adella CUCU

Abstract: *The paper presents articles signed by USARB university librarians in the local newspaper „Vocea Bălțiului”. Also, are presented articles, press releases, notes published by journalists from „Vocea Bălțiului”, which reflected the most important events organized by Scientific Library USARB.*

Keywords: *Scientific Library, promotion, activity, press, newspaper, articles, Vocea Bălțiului*

În literatura de specialitate noțiunea „*presă scrisă*” este tratată ca un mijloc de informare tipărit ce propune cele mai diverse informații care se produc în lume, este un mijloc de comunicare indirectă, multiplă și colectivă. Presa scrisă este unul dintre cele patru canale ale comunicării mediatice (radiodifuziunea, televiziunea și internetul) și se compune din totalitatea publicațiilor de print (ziare, reviste, anale).

Dacă e să ne referim la ziare ele reprezintă o subcategorie a publicațiilor mediatice informative. Ziarele aparțin erei industriale, care întrunește condițiile tehnice (rotativă), economice, sociale și culturale (prețuri accesibile și public de masă). Ziarele sunt considerate primul mijloc de informare de masă ce au apărut în secolul al XVII-lea, iar în secolul XX a fost cel mai respectat mijloc.

Presa tipărită în prezent nu mai deține monopolul asupra pieței mediatice, după cum obișnuia acum câteva zeci de ani, dar continuă să intereseze populația grație caracteristicilor generale, particularităților specifice și mijloacelor sale de expresie care îi conferă identitate și specificitate în contextul mediativ contemporan.

Presa locală dintotdeauna a fost unul dintre elementele constitutiv al sistemelor mediatice care au existat din orice perioadă și în orice societate. Presa locală tipărită prin implicațiile sale în mediul pe care îl valorifică este o sursă importantă de informare cu privire la evenimentele și tendințele din acest mediu. Totodată, presa locală este un important instrument de formare a opiniei publice la nivel local și modelează relațiile care se stabilesc între diferiți actori sociali.

Ziarele municipale „Vocea Bălțiului” (în limba română) și „Golos Bălți” (în limba rusă) pe lângă faptul că au abordat realitatea socioculturală, social-politică și economică locală au reușit să ofere rapid informații actuale, s-ă facă publică activitatea instituțiilor din municipiu, să publice opinii, istorii de succes, au promovat personalitățile localității, au descoperit noi talente etc.

Scurt istoric: „Golos Bălți” este un ziar bisăptămânal,

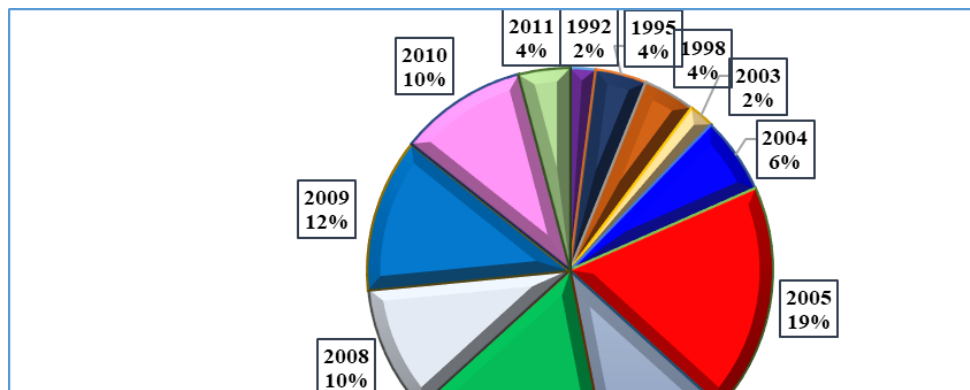

care a fost fondat în 1947 și denumit până în 1991 „Comunist”. „Golos Bălți” apărea în limba română și rusă, marți, în volum de 4 pagini și vineri, în volum de 8-16 pagini. În limba română ziarul se numește „Vocea Bălțiului” – apărut în 2004, fiind unicul ziar în română în municipiul Bălți. La moment ziarul „Vocea Bălțiului” nu se editează, și-a încetat activitatea la 1 octombrie 2011.

Rubrici permanente: Date, Actualitate, Informație oficială, Societatea, Orașul și oamenii lui, Orașul Bălți necunoscut, discurs istoric în imagini, Portrete în condei, Scrisoarea săptămânii, Panorama, În ospeție la noi (la „Vocea Bălțiului”), Aniversări, Sport etc.

Biblioteca Științifică USARB a făcut eforturi mari pentru a-și crea o imagine favorabilă în comunitate. Imaginea bibliotecii reflectă reputația instituției, modul în care utilizatorii receptează serviciile, colecțiile, clădirea și personalul. Recunoașterea Bibliotecii și consolidarea conexiunilor cu performanțele ei, pe care publicul le realizează, sunt rezultatul culturii organizaționale și a unei campanii de comunicare focalizată pe reputație (valorile, poziționarea și identitatea).

La construirea imaginii participă: biblioteca, mass-media, opinia publică (Figura 1).

Figura 1. Construcția imaginii

Managerii bibliotecii universitare au dezvoltat o bună relație cu presa și o continuitate în articolele de presă pentru a menține activ interesul publicului față de bibliotecă. Promovarea bibliotecii (colecții, servicii, produse, activități etc.) și formarea opiniei publice la nivel local a fost făcută prin intermediul ziarului municipal „Vocea Bălțiului”, datorită directorilor bibliotecii Faina Tlehuci și Elena Harconiță. Editorialul ne-a furnizat mai multe articole în care se menționează Biblioteca Științifică USARB, semnate de bibliotecarii instituției, precum și de către jurnaliștii de la „Vocea Bălțiului”.

Timp de două decenii Biblioteca a fost promovată în paginile ziarului. Analizând topul articolelor pe ani, constatăm că în acest clasament, anul 2005 (19%) ocupă primul loc, urmat de 2007 (17%) și 2009 (12%) (Figura 2).

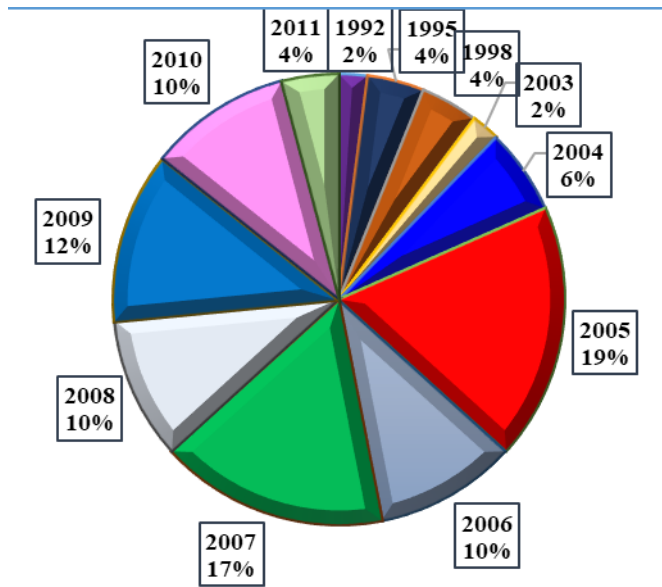

Figura 2. Topul articolelor pe ani

Articolele semnate de către: Faina Tlehuci, Elena Harconița, Valentina Topalo etc., prezente pe paginile ziarului „Vocea Bălțiului”, au difuzat secvențe din activitatea BȘ USARB (activități culturale, evenimente, resurse, servicii etc.).

În articolul *Biblioteca milionară*, Faina Tlehuci afirma că, biblioteca noastră este cea mai mare bibliotecă din nordul Moldovei și una din cele mai „bogate” biblioteci de învățământ din Comunitatea Statelor Independente (CSI). Biblioteca avea un colectiv de 72 de bibliotecari calificați, un fond de peste un milion trei sute mii de unități materiale: literatură științifică - 38,6%, 45% - literatură didactică și mai mult de 15% literatură artistică. Doamna mai menționează că, la momentul dat este problema achiziționării documentelor în limba română, care în colecție nu depășește 12 % din fondul total (21 mar., 1992). Despre fondul bibliotecii, donatorii care au contribuit la completarea colecției este și articolul *31 august – sărbătoarea națională „Limba Noastră”*, semnat de Faina Tlehuci din care aflăm că în anul 1998 colecția bibliotecii deținea un milion o sută cincizeci și două de mii de documente din care 800 mii în limba rusă (aproximativ 70,5%), literatura în limba română 213 mii (18,5 %), 10,7 % (123 mii) în limbi străine: aproximativ 40 mii în limba engleză și franceză, 32,6 mii în limba germană etc. Sunt menționați donatorii: milionarul George Soros, societatea „Pro Basarabia și Bucovina” din Galați România, ambasadele: SUA, a Ucrainei și a României, preotul A. Karlsson. Colecția a fost completată cu literatură în limba germană din domeniile psihologiei sociale și pedagogie grație Proiectului Tempus-Tacis finanțat de Comunitatea Europeană (26 aug., 1998).

Despre activitatea și problemele cu care se confruntă BȘ USARB ne relatează Doamna Elena Harconița în articolul *Cazană de la 1700...: „(...) Fondul general de carte enumără peste 1 milion 22 mii de cărți. Deservim peste 10 mii studenți și 12 mii cititori abonați. Din păcate, suma de bani, circa 300 mii de lei, pe care o alocă din fondurile sale Universitatea anual nu ajung decât pentru achizițiile de publicațiile periodice preponderent științifice, și pentru niscaiva manuale. Se achiziționează doar înt-un exemplar sau două.”* La sfârșitul articolului distingem afirmația Doamnei: „Cu cât mai mult vom populariza cartea, informația utilă,

vom crea un mediu atractiv tinerilor, cu atât vom putea spune că ne-am îndeplinit misiunea de bibliotecari. (...) noi suntem promotorii informației și avem misiunea să mergem cu un pas înaintea cititorului, pentru a-i putea fi de folos". În acest articol este promovată capodopera bibliotecii Cazania de la 1700 (12 ian, 2007).

În articolul *Membrii comunității universitare în continuă dezvoltare social-culturală* Dna Valentina Topalo, șef Centrul de Documentare al Organizațiilor Unite, ne-a relatat despre înființarea acestui centru, activitățile organizate, colaborarea cu alte organizații, și ce proiecte urmează a fi implementate (12 sept., 2008).

În continuare vom stipula unele articole conform tematicii:

Biobibliografii

A fost o tradiție frumoasă ca ziarul „Vocea Bălțului” să aducă la cunoștința tuturor cititorilor informații despre bibliografiile elaborate de bibliotecarii universitari ce se înscriu în colecția „Personalități universitare bălțene”. Mihai Mester ne relatează despre lansarea volumului *Vladimir Babii: 30 ani de activitate : Biobibliografie*, care a avut loc în sala de conferințe a BȘ USARB (14 noiem., 2003). Mihail Mester prin intermediul ziarului ne comunică că BȘ USARB este remarcată cu locul 3 pentru seria de monografii *Personalități Bălțene* în cadrul Concursului Național de specialitate „Cele mai bune lucrări în domeniul bibliologiei și științelor informării” (8 apr., 2005). *Academicianul Nicolae Filip : Biobibliografie „...ediție revăzută și completată, (apare cu prilejul a 80-a aniversare din ziua nașterii și se înscrie în colecția Personalități universitare bălțene”* (3 mar., 2006). *Alexandru Abramciuc : Biobibliografie*, articol semnat de Olimpia Grozavu: „... efortul colaboratorilor bibliotecii, în frunte cu d-na Elena Harconiță, a fost orientat spre reflectarea personalității profesorului Alexandru Abramciuc, de la decesul căruia s-au împlinit recent 5 ani. Menționăm că, în cadrul respectivei serii, au mai apărut biobibliografii dedicate ex-rectorului, academicianului Nicolae Filip, lingvistului Silviu Berejan, prorectorilor Valeriu Cabac și Ion Gagim, profesorilor Ion Manole, Elena Stupacenco, Gheorghe Popa, Elena Belinschi, Maria Șleahțiți și. a. ...” (20 iul., 2007).

Expoziții de carte

Igor Catană în articolul *Expoziția de carte religioasă* ne relatează despre expoziția de carte religioasă cu genericul „Lumină și Speranță” inaugurată în incinta BȘ USARB: „(...) Expoziția de carte include 256 de cărți și este consacrată preotului Gheorghe Armașu din satul Petreni, Drochia. Potrivit doamnei Valentina Topalo, șef centru Activități culturale „cărțile fac parte din vasta colecție, a bibliofilului bălțean Ion Nicorici” (14 apr., 2006). Expoziția „Literatura americană în spațiul basarabean – 1918-2007”, organizată de Uniunea Scriitorilor cu sprijinul Ambasadei Statelor

Unite ale Americii, Muzeul Literaturii Române „Mihai Kogălniceanu”, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, editurile Litera Internațional și Prut Internațional, cu prilejul a celor 275 de ani de la nașterea lui George Washington, primul președinte a SUA (25 sept., 2007). În articolul *Văduviți de o sursă de creație*, Doamna Elena Harconița ne vorbește despre comemorarea în BȘ USARB a poetului Grigore Vieru: „(...) a fost unul dintre cei mai înverșunați luptători pentru limba română - Grigore Vieru”. În memoria marelui scriitor în bibliotecă au fost organizate expoziții la care au fost expuse opera scriitorului, materiale critice, partiturile cântecelor pe versurile poetului, în holul instituției au fost derulate cu informația selectată din CV-ul poetului (23 ian., 2009). În articolul *lulius Popa, suferindul de Eminescu* sunt menționate expozițiile de documente expuse în incinta bibliotecii a publicistului, bibliofilului lulius Popa: „Eminescu, poet al timpului modern”, „Franța, cărți, modă și ... Napoleon”, „Latina, rusa, germana... (cărți, imagini, documente și un pic de „Basarabie țaristă”) (23 apr., 2010).

Expoziții de pictură

De asemenea sunt relatate expozițiile de pictură găzduite de Biblioteca Științifică: Vernisajul expoziției personale a lui Ștefan Florescu (14 dec., 2004). Marina Morari, doctor în pedagogie, în articolul *Vernisaj de creație plastică*, definește biblioteca: „(...) un lăcaș de cultivare și manifestare a spiritualității. Vernisajul *Creație Plastică expus în Biblioteca Științifică universitară de către elevii Liceului de Artă „Amadeus” exprimă aleasă considerație pentru lucrătorii bibliotecii...*” (14 oct., 2005). *Viața mea e ordonată după principiile poetului...*, de Irina Cutișceva, studentă la jurnalism, USB „Alecu Russo” ne-a relatat despre expoziția de pictură și grafică „Crucile, cumpenele, merele și Acasele Iuliene”, găzduită de BȘ USARB. Autorul Iulian Filip – este unicul membru al Uniunii Scriitorilor din RM care are două expoziții de pictură și grafică (20 mai, 2011).

Aniversări, omagii, personalități

Articolul *Amintire luminoasă*, semnat de Elena Harconița este consacrat doamnei Faina Tlehuci, care și-a dăruit inima și gândurile Bibliotecii Științifice din Bălți timp de 40 de ani. Om Emerit al Culturii din R.S.S.M., Eminent al Invățământului Public din R.S.S.M., Eminent al Culturii din U.R.S.S., decorată, în 1995, cu medalia „Meritul Civic” (1 febr., 2005).

Valoarea nu așteaptă anii este un articol semnat de Valentina Topală în care îi aduce un omagiu Doamnei Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice universitare pentru devotamentul cu care se „(...) consacră Culturii, Cititorilor și Cărții...”. Articolul reflectă biografia doamnei, studiile, cariera, calitățile profesionale. Sunt enumerate realizările doamnei Elena Harconița în calitate de director: „(...) elaborarea diverselor programe de cercetări științifice, monitorizarea acțiunilor de implementare a softului integrat de bibliotecă Tinlib, a reînceput editarea colecțiilor de Bio și Bibliografii, vizite internaționale în SUA, etc. Rămâne a fi o personalitate distinsă

în Universitate și în Republica Moldova. Munca Dumneaei a fost de nenumărate ori apreciată cu mențiuni din partea Rectoratului, a administrației Bibliotecii, a Ministerului Educației: Diploma de Onoare (1985), Premiul Mare Profesional „Cel mai bun bibliotecar al anului 1993 și 1995” (25 mar., 2005).

Ion Druță omagiat la Biblioteca Științifică a Universității „Alec Russo” din Bălți, o consemnare de Tatiana Vizitiu cu prilejul aniversării de 80 de ani. „În spațiile bibliotecii au fost organizate mai multe expoziții de documente: Nume de referință în literatura basarabeană, Ion Druță în cultura și civilizația română, Verb Mioritic. La parter au derulat Teleinformații cu aceeași tematică” (12 sept., 2008).

Seminare, conferințe, mese-rotunde, întâlniri cu personalități remarcabile

Despre activitatea BȘ USARB a scris și Nicolae Enciu în articolul *Dezbateri europene la Universitatea „Alec Russo” din Bălți*, în care autorul aduce la cunoștință despre toate evenimentele care au fost organizate, în acest scop: mese rotunde, sesiuni științifice și simpozioane, cursuri de vară etc.: „(...) Simpozionul științific cu genericul „Evoluții cultural-științifice în Sud-Estul Europei la sfârșitul sec. XX-începutul sec. XXI” a fost organizat în incinta Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”. (...) La 18 mai anul curent, Forumul European pentru Istorie și Cultură s-a produs și în „capitala de Nord” a Republicii Moldova. (...) În acest context administrația Bibliotecii Științifice a Universității „Alec Russo” din Bălți (dna Elena Harconița, dna Valentina Topalo) au prezentat asistenței o serie de monografii și sinteze de istorie națională și universală din fondurile bibliotecii, elaborate și realizate de membrii acestui forum.” (25 mai, 2007).

Delegațiile AGEPI și OSIM la BȘ USARB, a avut loc în cadrul ediției a II-a a Concursului Republican „Biblioteca-partener în promovarea proprietății intelectuale”. Biblioteca Științifică participând la acest concurs (cu organizarea seminarelor, expozițiilor de documente speciale și acte normative cu genericul: Ziua Dreptului de Autor, Săptămâna Inventatorului și Raționalizatorului, Biblioteca și Proprietatea Intelectuală, Inteligență și Inovații = AGEPI) s-a încununat de succes prin decernarea Premiului I (16 noiem., 2007).

„(...) La Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți în Centrul de documentare ONU a avut loc întâlnirea profesorilor și studenților universității cu Kaarina Immonen, coordonator-rezident al Organizației Națiunilor Unite în Republica Moldova, care a donat centrului echipament tehnic performant. Centrul activează din anul 2001 și dispune de circa 3 000 de documente” (13 mar., 2009).

Următorul comunicat este despre „Inaugurarea în incinta Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți a Punctului de Documentare și Informare NATO, organizat de Centrul de Informare și Documentare NATO în Republica Moldova în comun cu Ambasada Republicii Lituania la Chișinău”. În comunicat este menționat faptul că Violeta Motulaitė ambasadoarea Lituaniei la Chișinău a donat Bibliotecii Științifice un stoc de documente. În comunicat este citat Gheorghe Popa, Rectorul Universității, care a adus mulțumiri de rigoare persoanelor care au contribuit la inaugurarea acestui punct în cadrul BȘ USARB, specificând că „rolul de menținere a progresului, în mare parte, îi revine bibliotecii, iar tendința bibliotecii universitare de sporire a colecției de cărți și a materialelor informaționale, începută încă prin anii patruzeci, continuă și azi.” (19 mar., 2010).

Lansări de carte, întâlniri cu scriitori, publiciști...

- „Călătorind spre Babadag”, Andrzej Stasiuk (23 noiem., 2007);
- „Transformatoarele electrice: răspunsuri și rezolvări metodice”, „Transformatoarele electrice: breviare și enunțuri”, Valeriu Abramciuc (7 dec., 2007);
- „Locuțiunile în sistemul unităților nominative ale limbii române”, Gheorge Popa (8 febr., 2008);
- „Psihologia generală”, „Psihologia comunicării”, „Cunoașterea elevului: consilieri și orientare”, Aglaida Bolboceanu, Silvia Briceag, et. alt. (18 apr., 2008);
- „Turnătorul de medalii”, Anatol Moraru (28 noiem., 2008);
- „Orașul Bălți și oamenii lui”, Gheorghe Baciu (20 mai, 2011);
- «Введение в историю философии и основы философских учений», «Национальные традиции: преемственность в развитии поколений», Валерий Капчеля (10 июня, 1998).
- «Опрокинутые в небо глаза», Стэф Садовников (2 sept., 2011).

Cum deja am menționat, despre BȘ USARB întâlnim și articole publicate de jurnaliștii de la „Vocea Bălțiului”. În mare parte aceste articolele sunt publicate în rubrica *Comunicat* reflectând informații succinte despre cele mai importante evenimente organizate de Biblioteca Științifică. Despre Zilele Șevcenko la Bălți (Шевченковские чтения в Бельцах) ne comunică Mihail Mester: „cu ocazia împlinirii a 190 de ani de la nașterea lui Taras Șevcenko catedra de slavistică în colaborare cu BȘ USARB a organizat un șir de activități. A fost organizat și un concurs „Cel mai bun cititor” (14 mai, 2004).

V. Gavrilova, în articolul *100 de cărți în limba rusă pentru BȘ USARB*, ne vorbește despre o donație valoroasă venită din partea Congresului Comunităților Rusești din Republica Moldova: „BȘ USARB și-a completat fondul cu 100 de cărți, opere ale celor mai remarcanți scriitori din literatura rusă” (7 mai, 2005).

Igor Catană informează cititorii ziarului despre apariția la Universitatea

de Stat „Alec Russo” din Bălți a primei ediție a revistei „Confluente Bibliologice”, care „(...) conține o serie de materiale ce oferă cititorilor o imagine clară despre ce a fost și ce este la ora actuală Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo. (...) Editarea primului număr al revistei se încadrează în suita de acțiuni prilejuite de consemnarea celor 60 de ani de la înființarea acestei instituții de învățământ superior” (23 sept., 2005).

Maria Popa în articolul 5 octombrie - Ziua bibliotecarului ne comunică următoarele: „Cu prilejul inaugurării Zilelor Bibliotecii Științifice de la Universitatea de Stat „Alec Russo”, care au demarat la 3 octombrie curent au fost organizate următoarele: Salonul Literar unde au fost lansate cărțile profesorilor universitari și revista de Bibliologie și Știința Informării „Confluente Bibliologice”. Au fost de asemenea lansate un șir de expoziții de documente”(7 oct., 2005).

În articolul Noi manuale de psihologie, se menționează că: „(...) în centrul Manifestări culturale în cadrul BȘ USARB, a fost pregătită și prezentată de Valentina Topalo o expoziție de cărți intitulată: „Experiența pedagogică și creativitatea”, cu peste 40 de volume ale autorilor psihologi din republică.” (18 apr., 2008).

Un mesaj ne informează despre semnarea Acordului de colaborare a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, cu Universitatea Națională „Iurii Fedkovici” din Cernăuți, Ucraina, precum și colaborarea bibliotecilor universitare.

Concluzii

Biblioteca Științifică USARB s-a ocupat permanent de imaginea instituțională. Imaginea Bibliotecii s-a format progresiv, într-o perioadă mare de timp și este într-o evoluție continuă, prin publicitate, relațiile cu comunitatea locală, opiniile exprimate public, satisfacția obținută de către utilizatorii interni și externi în urma utilizării produselor și serviciilor oferite.

Echipa bibliotecii a știut să găsească formele cele mai atrăgătoare, de a promova ceea ce face cel mai bine pentru a constitui o imagine bună. Ziarul „Vocea Bălțiului” ne conferă o viziune retrospectivă a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Ziarul a fost un instrument de informare și promovare a activităților desfășurate de bibliotecă.

Referințe bibliografice:

1. ADIÓ, *presă municipală!* [Bălți – Wikipedia]. *Dicționar de media*. București : Ed. Univers encicl., 2005. p. 248. ISBN 973-637-081-X.
2. DRĂGAN, Ioan. *Paradigme ale comunicării de masă* : Orizontul soc. mediatic. P. 1. București : Casa de Ed. și Presă „ȘANSA”, 1996. p. 54.
3. KULIKOVSKI, Lidia. *Biblioteconomie : Studii, cercetări, recenzii, prefețe, eseuri, interviuri*. Ch. : Magna-Princeps SRL, 2008. p. 74. ISBN 978-9975-78-679-9.
4. Ziarele „Vocea Bălțiului” – «Голос Бэлць» (1991-2011).